

Huvudman

Göteborgs kommun
info@educ.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av Burgårdens gymnasium 4 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast **den 23 november 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan av behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den **23 november 2023** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen).
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den **29 juni – 10 november 2023** och vilket datum en utredning har startats för

respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 23 november 2023 (3 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun en anmärkning avseende brister rörande betygssättning och att upprätta åtgärdsprogram/inte upprätta åtgärdsprogram. Göteborgs kommun ska senast **den 23 november 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar samt skolans arbete med att skapa studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:1797) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Burgårdens gymnasium 4 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Burgårdens gymnasium 4 följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning samt trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 17-18 april 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om utredning för behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektor framgår att elevers behov av utredning av särskilt stöd inte alltid anmäls till rektorn när elever, trots extra anpassningar, befars inte komma att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Detta framgår även av granskade betygs kataloger och åtgärdsprogram i samband med tillsynsbesöket. Det framkommer i utredningen att skolan har ett tillvägagångssätt för att identifiera elever som har svårigheter i skolarbetet. När en elev riskerar att inte komma att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas för kursen använder sig skolan av ett gemensamt dokument kallat "trafikljuset", där lärarna fyller i olika färgade fält var eleverna befinner sig kunskapsmässigt i de olika ämnena utifrån färgerna rött, gult och grönt. Elever som av lärare bedöms befina sig i det röda fältet placeras där till följd av att eleven riskerar att inte nå kriterierna för minst betyg E i en eller flera kurser, även om eleven redan ges extra anpassningar. Det framgår i intervjuer att om en elev placeras i det röda fältet i "trafikljuset" utgör det inte per automatik en anmälan till elevhälsan om utredning för särskilt stöd, utan det är upp till läraren att göra en separat anmälan.

Elevhälsan berättar i intervjun att det pågår eller har avslutats cirka tio utredningar om särskilt stöd på skolan innevarande läsår. Vidare framgår det av inskickad information att det finns sju stycken åtgärdsprogram på skolan, varav alla är för elever från samhällsvetenskapsprogrammet.

Vidare framgår att det finns en stor skillnad mellan antalet elever som har åtgärdsprogram och som har blivit utredda för eventuellt behov av särskilt stöd och således blivit anmälda till rektor/elevhälsan och antalet elever som inte får godkänt i de olika kurserna. Vid en genomgång av betygs katalogerna från klasserna NA 19, 20, 21 finns det tio elever som har betyget F i kurser i så stor omfattning att de riskerar att inte erhålla gymnasieexamen. Det finns vidare i 29 elever klasserna SA

19a, 20a-b, 21a-c som på liknande sätt som eleverna från naturvetenskapsprogrammet har betyget F i kurser i så stor omfattning eller i nödvändiga kurser att de riskerar att inte erhålla gymnasieexamen. Elevhälsan berättar i intervjun att alla elever, där det befaras att de inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, inte har anmälts till elevhälsan för eventuell utredning av särskilt stöd. Eleverna får stöd men inte särskilt stöd utan stöd i form av extra anpassningar, enligt elevhälsan.

Det finns också åtta elever, som går på det individuella programmet i år 2 och 3, som riskerar att inte erhålla gymnasieexamen men som inte, med undantag för en elev, har utretts för särskilt stöd eller har åtgärdsprogram. Elevhälsan säger i intervjuerna att det kan finnas elever som läser på det individuella programmet i år 2 och 3 som borde haft särskilt stöd men som inte fått det.

Det finns vid tidpunkten för tillsynen sammanlagt tio stycken genomförda utredningar om eventuellt behov av särskilt stöd varav sju har resulterat i åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger också att det finns tre utredningar påbörjade som sannolikt kommer att resultera i att inte upprätta åtgärdsprogram. Det finns dock 47 elever enligt uppräknningen ovan i årskurserna 2-3 som har betyget F i kurser i så stor omfattning att de riskerar att inte erhålla gymnasieexamen. Vidare finns det exempel från olika kurser där en stor andel elever inte har ett godkänt betyg. I SA 21b, exempelvis, har 12 av 17 elever ej blivit godkända i kursen samhällskunskap 1b. Inte någon i klassen har dock åtgärdsprogram. Istället för särskilt stöd erbjuds eleverna att läsa om kurserna när de har fått F i betyg i kurserna, enligt lärarna, elevhälsan och rektorn.

Skolan kan inte redogöra varför dessa elever inte har anmälts till elevhälsan för utredning av särskilt stöd men lärarna berättar i intervju att om det bara är ett ämne som eleven inte fått godkänt betyg i resulterar inte det per automatik i att eleven anmäls till elevhälsan/rektorn för utredning av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

När det gäller innebörden av kravet på att stöd i form av extra anpassningar respektive särskilt stöd ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet framgår av förarbeten att stödet ska ges med utgångspunkt i elevens hela utbildning och inte bara inriktas på ett eller ett fåtal ämnen, kurser eller andra utbildningsmoment. Stödet får dock inriktas på enbart ett specifikt ämne eller kurs eller en annan specifik del av en utbildning om det är uppenbart att elevens stödbehov är begränsat till just denna del av utbildningen (prop. 2017/18:183, s.135). Det kan t.ex. innebära att stödåtgärder bör sättas in redan i inledningen av en kurs (prop. 2017/18:183, s. 40).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att anmäla elevers behov av utredning för särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns många elever som inte har anmälts och därför heller inte utretts för behov av särskilt stöd trots att eleverna efter insatta extra anpassningar fortfarande befaras av lärare att de inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Vid tiden för tillsynen fanns det ett stort antal elever (47 stycken i uppräkningslistan ovan) där måluppfyllelsen är så pass låg att de riskerar att inte nå gymnasieexamen. Vidare fanns det endast ett fåtal pågående utredningar och sammanlagt sju åtgärdsprogram på skolenheten. Om en elevs behov av utredning för särskilt stöd inte anmäls till rektorn och utreds skyndsamt riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårt för lärare och rektorn att veta att eventuella insatser som sätts in motsvarar elevens behov.

Anmärkning

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att ett flertal elever har betyg satta den 28, 29 och 30 juni 2022 medan övriga elever i kurserna har betyg satta i början av juni (9-10 juni). I en klass, NA 21a, är det t.ex. tio betyg, i olika kurser som är satta i slutet av juni. Det handlar om kurserna Matematik 1c (100p), Engelska 5 (100p), Historia 1b (100p), Kemi 1 (100p) och Matematik 3c (100p). Samtliga av dessa kurser är på 100 poäng vilket enligt huvudmannens timplan motsvarar 90 undervisningstimmar per kurs. Rektorn uppger att eleverna under läsåret läst kurserna tillsammans med sina

klasskamrater. De har fått betyget F i kurserna på ordinarie betygsdatum i början av juni och blivit anmälda och tackat ja till lovskolan. Vid lovskolan har eleverna läst kurserna igen och blivit betygsatta på lovskolans betygssättningsdatum som är den 28, 29 och 30 juni. Det framgår inte av kommunikering med huvudmannen eller i betygskatalogerna att betygen har satts efter prövning.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas på varje avslutad kurs, efter genomfört gymnasiearbete och examensarbete, och i grundskolans ämnen i de fall undervisning i dessa får förekomma i gymnasieskolan (3 kap. 14 §, 15 kap. 22 § skollagen). Som betyg på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs (15 kap. 24 § skollagen). En elev i gymnasieskolan har rätt att genomgå prövning vid den egna skolenheten i alla kurser, grundskoleämnen och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. Detta gäller dock bara om eleven inte tidigare har fått betyg på kursen, i grundskoleämnet eller på gymnasiearbetet, eller eleven har fått betyget F (8 kap. 24 § gymnasieförordningen).

I Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog finns ytterligare bestämmelser om utformningen av betygskatalog. Där framgår bland annat att betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. (12 § SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det inte framgår av betygskatalogen att betyg är satta efter prövning. Av utredningen framgår att eleverna i fråga har fått ett nytt betyg utfärdat efter att undervisningen i den ordinarie kursen har avslutats utan att det framgår av elevernas betygshandling att det nya betyget är satt efter prövning av tidigare avslutad kurs. Med tanke på under vilken begränsad tidsperiod som undervisning i lovskolan erbjuds, cirka två veckor (10 vardagar) finns det inte tidsmässigt utrymme för eleverna att läsa om en kurs bestående av 90 undervisningstimmar (100p) inom den tid lovskolan erbjuds. Än mindre för de elever som fått nytt betyg i fler än en kurs efter denna period. När en elev erhåller ett nytt betyg efter prövning ska det framgå av betygskatalogen att betyget är satt efter prövning vilket ska markeras med ett (P). Om eleven har betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå i betygskatalogen vilket det inte gör i aktuella fall.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Göteborgs kommuns verksamhet vid Burgårdens gymnasium 4 uppfyller inte författningarnas

krav vad gäller betygssättning. Utredningen visar att det i elevers utfärdade betyg inte angetts att elever erhållit ett nytt betyg efter prövning av kursen. Då eleverna ändå har fått sina betyg så har bristen, så vitt framkommit i utredningen, inte åsamkat dem några negativa konsekvenser. Överträdelsen bedöms därför som mindre allvarlig. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att det finns skäl att tilldela Göteborgs kommun en anmärkning.

Beslut om åtgärdsprogram/beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer och inhämtad dokumentation framgår att rektorn inte fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram efter att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd har avslutats.

Representanter för elevhälsan och rektorn berättar i intervjuer att det under läsåret har genomförts ett 10-tal utredningar av elevers behov av särskilt stöd varav sju av dessa har resulterat i beslutat åtgärdsprogram. Elevhälsan säger att det således är tre utredningar som avslutats som inte har lett till i åtgärdsprogram utan där elevens behov bedömts kunna tillgodoses genom extra anpassningar istället. Rektorn uppger att när det gäller dessa tre utredningar har utredningarna visat att elevernas behov inte varit av sådan karaktär att det varit motiverat att ge särskilt stöd. Rektorn beskriver att i de samtal hon haft med specialpedagogen efter genomförda utredningar, där det bedömts att elevens behov varit sådant att de inte behöver gå vidare med att upprätta åtgärdsprogram, har det inte alltid fattats något formellt beslut om det.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn om rektorn inte överlåtit sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § skollagen visar att en elev inte behöver särskilt stöd, ska i stället beslut fattas att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det i utredningen är visat att rektorn inte alltid fattar beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram när sådana skäl föreligger.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Göteborgs kommuns verksamhet vid Burgårdens gymnasium 4 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut att inte upprätta åtgärdsprogram. Utredningen visar att det inte alltid fattas beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram, när sådana skäl föreligger. Överträdelsen gäller ett i sammanhanget fåtal sådana beslut och rektorn har i övriga fall fattat formellt riktiga beslut efter genomförda utredningar av särskilt stöd. Överträdelsen bedöms därför som mindre allvarlig. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att det finns skäl att tilldela Göteborgs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Av intervju med lärare och rektorn framgår att elever ges stöd i form av extra anpassningar, både på grupp- och individnivå. Det framkommer vidare att skolenheten har kontinuerliga möten där specialpedagogen träffar arbetslagen. Skolenheten har också pedagogiska konferenser där lärare som undervisar i olika klasser från olika arbetslag diskuterar och överför information om vad som sker i klasserna och om utvecklingen för enskilda elever. De extra anpassningarna dokumenteras i skolans digitala lärplattform av båda mentor och specialpedagog så att alla lärare kan ta del av dessa och ge det stöd eleverna behöver. Exempel på extra anpassningar kan vara att eleven behöver extra stöd för att komma igång vid lektionsstart, extra tid vid ett prov, extra tid för att komma igång med uppgifter och att läraren kan behöva sitta bredvid för att få igång eleven. Lärarna berättar dock att det kan bli många extra anpassningar i en klass för läraren att hålla reda på och att det kan vara svårt att hinna med alla extra anpassningar som eleverna i klassen kan behöva.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Göteborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av vid verksamhetsbesöket, samt av det som framkommer vid intervju med lärarna, personal inom elevhälsan, samt rektor framgår att utredning genomförs av elever som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse. Vidare framgår att samråd sker med elevens vårdnadshavare och att åtgärder vidtas. Lärarna och personal från elevhälsan berättar att det finns elever som på grund av sitt beteende behövt ha tillrättavisande samtal med elevkoordinatör och deras föräldrar i syfte att få dem att ändra sitt beteende. Rektorn berättar också att enskilda elever stör undervisningen så agerar skolan och utreder eleverna. Av utredningen framgår att rektorn, i samverkan med elevhälsan och elevkoordinatör, genomfört tre utredningar av elever som har stört ordningen.

Rättslig reglering

Om en elev i gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en sådan utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 9–10 §§ skollagen). Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Claes Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

X Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad